

TRIỂN VỌNG TỪ CÁC MÔ HÌNH KHUYẾN NGƯ

THÙY TRANG

Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình

Những năm gần đây, nghề nuôi thủy sản ở tỉnh Quảng Bình tiếp tục phát triển mạnh. Diện tích, năng suất, sản lượng đều tăng nhanh ở các đối tượng và vùng nuôi nước ngọt, nuôi mặn, lợi mang lại hiệu quả kinh tế cao. Nhằm góp phần đa dạng hóa đối tượng nuôi thủy sản, tái tạo hệ sinh thái, nâng cao hiệu quả kinh tế cho người dân, năm 2018, Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình triển khai thực hiện mô hình nhiều mô hình nuôi thủy sản với các đối tượng nuôi mới, được xem là đặc sản như tôm càng xanh, cá chạch bùn, cá chình, ốc hương. Bước đầu mở ra những hướng đi mới, phù hợp với điều kiện của từng địa phương.

Chúng tôi về trang trại ông Hồ Long, xã Đại Trạch, huyện Bố Trạch. Năm 2018, trang trại ông được Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư chọn làm điểm nuôi ốc hương trên ao lót bạt. Theo ông Long, trước đây ông chủ yếu nuôi tôm và cá xuất ra thị trường, hiệu quả kinh tế tốt, tuy nhiên rủi ro cũng khá cao. Năm nay, ông đưa vào nuôi đối tượng mới - ốc hương, vì lần đầu tiên nên ông gặp khá nhiều bỡ ngỡ, từ cách cho ăn đến khâu chăm sóc, cách xử lý nước mỗi khi mưa xuống. Song với hướng dẫn của các cán bộ kỹ thuật Trung tâm, đến nay, mô hình nuôi ốc hương của ông đang phát triển khá tốt. Những bỡ ngỡ ban đầu cũng vơi đi, kinh nghiệm nuôi dần nhiều hơn.

Ông Long cho biết: Vì ốc hương sống trong môi trường sạch nên ao nuôi phải đảm bảo nguồn nước chủ động, không bị ô nhiễm, có hệ thống cấp và thoát nước chủ động, bờ ao được gia cố chắc chắn, ao lót bạt, đáy cát mịn dày khoảng 20-25cm. Sau 3 tháng nuôi cho thấy ốc

Mô hình nuôi ốc hương của gia đình ông Hồ Long, xã Đại Trạch, huyện Bố Trạch

Ảnh: T.T

hương dễ chăm sóc, ít dịch bệnh nên không phải dùng đến hóa chất, thuốc kháng sinh.

Còn đối với mô hình nuôi thâm canh cá chình bằng lồng trong ao đất của anh Lê Hà Giang, phường Bắc Lý, thành phố Đồng Hới lại là một đột phá trong việc áp dụng tiến bộ kỹ thuật. Mô hình “Nuôi thâm canh cá chình bằng lồng trong ao đất” được triển khai từ tháng 4/2018, với 1.100 con cá giống, thả trong 5 lồng nuôi, lồng được đặt cách đáy ao 50-60cm và được cố định bằng dây. Bên trên dây lồng nuôi được thiết kế hệ thống mái che theo kiểu nhà vòm, có lợp lưới màu đen để làm mát cho cá vào mùa hè. Thức ăn của cá chình chủ yếu là giun quế và cá tạp tươi xay nhỏ... Theo anh Giang, cá chình là loài đặc sản quý hiếm có giá trị kinh tế cao, thịt thơm ngon, giàu dinh dưỡng. Cá chình tự nhiên được thị trường ưa chuộng nên việc khai thác quá mức đã khiến nguồn lợi loài này suy giảm đáng kể. Việc nuôi cá chình bằng lồng trong ao đất nếu đạt hiệu quả tốt sẽ mở ra một hướng nuôi mới trên địa bàn.

Ngoài ra, có nhiều mô hình nuôi thử nghiệm được đánh giá cao như mô hình nuôi

thử nghiệm bán thâm canh tôm càng xanh trong ao đất tại xã Võ Ninh, huyện Quảng Ninh và xã Hồng Thủy, huyện Lệ Thủy. Mô hình “Nuôi thử nghiệm bán thâm canh tôm càng xanh thương phẩm trong ao đất” được thực hiện trên quy mô 2 ao nuôi với diện tích $8.500\text{m}^2/\text{ao}$ tại xã Hồng Thủy, huyện Lệ Thủy và xã Võ Ninh, huyện Quảng Ninh. Qua theo dõi bước đầu cho thấy tôm càng xanh phù hợp với điều kiện nuôi của địa phương, sinh trưởng phát triển tương đối tốt, chưa thấy dịch bệnh nguy hiểm xảy ra. Tôm giống thả mật độ $10\text{ con}/\text{m}^2$. Sau 5 tháng nuôi trọng lượng tôm trung bình đạt $30\text{ con}/\text{kg}$. Mô hình bước đầu mang lại hiệu quả kinh tế đáng kể cho hộ nuôi.

Anh Nguyễn Ngọc Ánh, xã Hồng Thủy, huyện Lệ Thủy cho biết: “Mô hình nuôi thử nghiệm bán thâm canh tôm càng xanh thương phẩm trong ao đất mang lại hiệu quả kinh tế cao so với việc trồng lúa. Có thể nói, 1 năm nuôi tôm bằng 10 năm làm lúa. Thời gian tới, tôi sẽ mở rộng mô hình này ở phá Hạc Hải”.

“Mô hình nuôi thử nghiệm bán thâm canh tôm càng xanh thương phẩm trong ao đất” đã mở hướng chuyển đổi vùng đất chiêm trũng nhiễm mặn làm lúa kém hiệu quả sang nuôi trồng thủy sản có giá trị kinh tế cao. Từ kết quả mô hình, Trung tâm Khuyến nông Khuyến ngư Quảng Bình có cơ sở đánh giá tình hình sinh trưởng, hiệu quả kinh tế của tôm càng xanh nhằm hoàn thiện quy trình nuôi, đồng thời khuyến cáo cho bà con nông dân nhân rộng mô hình nuôi tôm càng xanh thương phẩm phục vụ nhu cầu thị trường tiêu thụ trong tỉnh và du khách đến tham quan.

Cá chạch bùn được xem là đặc sản và được thị trường ưa chuộng. Tuy nhiên, loài cá này trong tự nhiên đang bị suy giảm số lượng bởi ảnh hưởng từ ô nhiễm môi trường và cả phương pháp đánh bắt của người dân. Năm 2018, Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình đã

Mô hình nuôi cá chạch bùn của gia đình ông Ngô Công Quốc, xã Ngư Thủy Bắc, huyện Lệ Thủy

Ảnh: T.T

tiếp tục thực hiện thành công mô hình nuôi cá chạch bùn trong ao có lót bạt với mục tiêu đa dạng hóa đối tượng, hình thức nuôi thủy sản nước ngọt, đáp ứng nhu cầu thị trường, nâng cao hiệu quả kinh tế cho bà con nông dân.

Mô hình nuôi cá chạch bùn trong ao có lót bạt được thực hiện trên quy mô 2 hộ nuôi ở xã Ngư Thủy Bắc, huyện Lệ Thủy và xã Gia Ninh, huyện Quảng Ninh. Các hộ thực hiện mô hình được Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình hỗ trợ 100% giống cá; 30% thức ăn, thuốc hóa chất và được cán bộ kỹ thuật hướng dẫn kỹ thuật nuôi từ khi triển khai đến khi kết thúc mô hình.

Qua theo dõi cho thấy, cá chạch bùn có tốc độ tăng trưởng tương đối nhanh, thời gian nuôi ngắn, tránh được lũ lụt trong năm. Sau hơn 3 tháng nuôi, cá đạt trọng lượng $30\text{ con}/\text{kg}$, tỷ lệ sống ước đạt 85-90%. Ước tính sản lượng cá thu hoạch đạt 1.000-1.200kg.

Theo bà Hồ Thị Thủy, Phó phòng Chuyên giao kỹ thuật, Trung tâm Khuyến nông - Khuyến ngư Quảng Bình: Những mô hình trên mang lại hiệu quả kinh tế cao, bổ sung đa dạng hóa cơ cấu đối tượng nuôi phù hợp với điều kiện khí hậu, thổ nhưỡng tại các vùng nuôi ở Quảng Bình. Nhiều đối tượng có thể nuôi với quy mô lớn theo quy trình nuôi thâm canh và sản xuất hàng hóa, sản phẩm đạt chất lượng VSATTP thú y, thủy sản. Đây là cơ sở để tiếp tục nhân rộng

(Xem tiếp trang 48)